

Martin Nielsens 1. maj-tale

Taler

Martin Nielsen
Politiker, Danmarks
Kommunistiske Parti

Dato

1. maj 1937

Sted

Idrætshuset, København

Omstændigheder

Talen blev holdt ved aftenmøde i Idrætshuset i København.

Har der nogensinde været brug for den samlede arbejderbevægelses enige styrke og slagkraft, så er det i dag.

I alle kapitalistiske lande bryder det kapitalistiske klasseherredømme sammen, og kun ved at overgive magten til kapitalismens brutale og blodige fortrop, fascismen, er udbytterne endnu i stand til at bevare magten over folkenes mægtige flertal. I en række af Europas største stater har fascismen plantet sin jernhæl på det arbejdende folks nakke.

Med en brutalitet, en kynisme, en bestialitet, som aldrig set i historien, farer fascisterne, disse den døende kapitalismes landsknægte, frem over alt: I Polen og på Balkan, i Nazityskland og i Italien, og nu sidst har de ved forenede militære, økonomiske, mekaniske og kemiske kræfter kastet sig over det spanske folk.

De utallige hundredtusinder af ofre fra Tyskland, fra Italien, heltene fra Wien, koncentrationslejrenes stønnende og forpinte ofre, vore dødsdømte og henrettede kammeraters sidste heltmodige holdning, de ufattelige rædsler, der overgår det spanske folk, alt dette må mane arbejderbevægelse, frisind og demokrati til enighed og til fælles handling!

De ufattelige rædsler, der af de fascistiske bander er påført det spanske folk: Arbejderklassens og frisindets udryddelse i de af oprørerne besatte egne af Spanien. Luftbombardementerne og nedskydningen af kvinder og børn, de med tyske brandbomber fuldkomne udslettede byer, alt dette i forening fortæller os, hvad kapitalismen ved hjælp af dens fascistiske landsknægte har tænkt sig overalt i alle lande blot for at bevare et af historien dødsdømt

kapitalistisk udbytningssystem.

Maner det ikke til samling? Kalder dette ikke på enighed og fællesfront af alt, hvad der hedder arbejderbevægelse, hedder frisind og ret?

Er brandskæret over Madrid, er de baskiske kvinders og børns rallende dødsskrig, er det forpinte spanske heltefolks heroiske frihedskamp mod de fascistiske barbarer ikke et manende, kaldende råb om enighed, om vilje til ubønhørlig kamp overalt, mod den fascisme og den kapitalisme, der må dø, for at menneskeheden kan leve frit og naturligt udvikle sig og i bedste forstand gøre sig jorden underdanig og udnytte dens goder til fælles bedste?

Det må være sådan. Overalt er der en levende, en brændende trang til samling, til enhed mod fascismen, mod krigen, for friheden og for fremskridtet.

Og dog – som den socialdemokratiske internationale siger i sit majopråb til verdens arbejdere: „– Hvis demokratiet i verden ville, kunne det endnu frelse Spanien, forhindre krigen og knuse fascismen...”

Men vil demokratiet, vil arbejderbevægelsen da ikke dette?

Jo, det vil demokratiet, det vil arbejderbevægelsen, såfremt den kan få lov til det!

Men...! Trods denne vilje til kamp, til forsvar og til angreb inden det er for sent, som behersker arbejderklassen og det arbejdende folk i alle lande, så har Vesteuropas demokratiske lande dog spillet den passive tilskuers rolle til fascismens udryddelsesfelttog, først i Abessinien, nu i Spanien.

De har været passive tilskuere, til trods for at Tjekkoslaviet ved, at sejrer fascismen i Spanien, kommer turen til det, at Frankrig ved, at falder Spanien for fascismen, er et fascistisk oprør i Frankrig uundgåeligt, at Holland og Belgien ved, at også de står på listen over de lande, der skal underlægges den blodige nazisme, at Skandinavien og Danmark med usvigelig sikkerhed ved, at nazismens hensigt er at indlemme de skandinaviske lande under Hitlertyskland, at England ved, at en sådan udvikling også betyder det engelske demokratis fald!

Hvordan har dette været muligt, og hvorfor er det fortsat muligt til trods for, at

de samme landes millionbefolkning dog kræver hjælp og handling?

Det har været og er fortsat muligt, fordi demokratiets og fremskridtets, udviklingens og fremtidens drivende og skabende kraft, arbejderbevægelsen, har været og fortsat er splittet!

Det er den historiske sandhed! Det er forklaringen på, hvorfor fascismen ikke forlængst er knust og fjernet fra jordens overflade.

Men hvordan kan dette da være muligt?

Hvorfor har arbejderbevægelsen ikke forlængst i en sådan situation, hvor det gælder sejr eller undergang, formeret sine bataljoner og er gået til samlet angreb?

Fordi der fandtes og fortsat findes ledere indenfor arbejderbevægelsen, der tror, at ved at holde gode miner til slet spil, ved at vige tilbage, ved at underkaste sig, ved ikke at tirre rovdyyret fascismen, vil de kunne undgå dens flænsende klør!

Igennem alle de år, hvor kapitalismen har ravet rundt i sin dødskrise og spredt nød og død på sin vej, har arbejderbevægelsens venstrefløj, har kommunisterne og den kommunistiske internationale utrætteligt arbejdet for samling og enhed.

Og ikke mindst i spørgsmålet om Spanien har den kommunistiske internationale og dens partier gjort og gør fortsat, hvad der står i menneskelig magt, for dog at nå til samling, nå til enighed om fælles aktion for det spanske folk, inden det er for sent.

Endnu er denne enhed ikke skabt. Den vil møde mange vanskeligheder og megen modstand endnu. Men den vil komme, så sandt som arbejderbevægelsen og socialismen ikke kan dø, fordi dette ville betyde menneskehedens udslettelse!

Med beundring og glæde ser i dag alle arbejdere hen mod Sovjetunionen, den Sovjetunion, der om få måneder kan fejre sin 20 års beståen!

Alle arbejdere ved, at Sovjetunionens hjælp til det spanske folk indtil nu har forhindret dets undergang! Da alle andre svigtede, da var det Sovjetunionens millionfolk, der gav den spanske republik kræfter og muligheder for at fortsætte sit heltemodige forsvar!

I den dybeste beundring og i den højeste stolthed tænker alle arbejdere overalt i verden på de tusinder og atter tusinder af demokrater, socialdemokrater, kommunister og partiløse fra hele verden, der i den internationale brigade med flammeskrift har indskrevet socialismens solidaritetsbud på historiens himmel!

Deres ofre, deres indsats, deres eksempel viser hele arbejderklassen vejen, der skal gås.

Kan vi kæmpe, falde og dø sammen på Spaniens sletter og i Spaniens bjergkløfter, så kan vi også kæmpe sammen for livet og udviklingen, for fremskridtet og socialismen, der hvor kampen endnu ikke har antaget spanske former og ikke behøver at gøre det, hvis vi selv vil.

Spanien maner, Spanien kalder – og Spanien samler!

Det har den københavnske arbejderbevægelse i dag ført bevis for!

Kommunistisk parti og den revolutionære bevægelse har – uden demonstration, uden egne talere på Fælleden – een gang for alle overfor de socialdemokratiske masser dokumenteret, at i arbejderklassens livsspørgsmål kan der ingen splittelse være!

Vi kunne have ønsket et endnu kraftigere udtryk for den københavnske

arbejderbevægelses og det københavnske frisinds magtfulde vilje til hjælp for Spanien og kamp mod fascismen. Men vi fandt, at det var vor pligt overfor de socialdemokratiske arbejdermasser at dokumentere, at splittelsen i hvert fald ikke kommer fra os.

Og dagen i dag har vist, at vi er blevet forstået!

Spanien er i færd med at samle den danske arbejderklasse om sig!

Men vi skal videre! Samlingen og enheden skal ikke blot være en solidaritets- og hjælpeaktion i fællesskab! Det skal være en aktivt handlende fællesfront vendt mod al udenlandsk og hjemlig reaktion og fascisme.

Denne fællesfront vil komme. Den må komme, fordi det inden længe også direkte gælder vort lands selvstændighed, gælder dansk arbejderbevægelses og dansk demokratis sejr eller nederlag.

1. maj-dagen i år har – på grund af kommunistisk partis åbne og ærlige forsøg på samling – bragt os et langt stykke videre. Det drejer sig nu om overalt, på land og i by, i fagforening, på kontrolsted og på arbejdspladsen at fortsætte bestræbelserne på at knytte enhedens kampbånd.

Arbejdernes masser venter det af os. De ser i os den kraft, der er i stand til at overvinde hindringerne og modstanden og udløse de mægtige klassekræfter, der i dag blot venter på at blive sluppet løs for at gøre sig gældende og sejre.

Måtte da vore spanske brødres eksempel, måtte den internationale brigades historiske indsats, måtte det martrede spanske folks lidelser fremskynde udviklingen mod enhed, samling og socialistisk fællesaktion også i vort land, da vil 1. maj-dagen 1937 blive indskrevet i historien med lysende skrift.

Kilde

Nielsen, Martin. (1973). Kommunisternes Kapital. Artikler og taler. Forlaget Melbyhus.

Kildetype

Dokumentation i bogværk

Tags

1. maj-tale, Danmarks Kommunistiske Parti

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/martin-nielsens-1-maj-tale>